

der primært de fysiske processer i relation til det suspenderede sediment. Den giver i første omgang en historisk introduktion til emnet. Herefter går den i gang med en grundig gennemgang af suspenderet sediments oprindelse, sammensætning og fordeling i forskellige miljøer. Der gives praktiske oplysninger om metoder til måling af de enkelte parametre. Det hydrauliske afsnit giver en fyldestgørende gennemgang af de væsentligste forudsætninger for sedimenttransport herunder, hvilke mekanismer der påvirker sedimentets erosion og afsætning. Afsnittet omhandler partikelstørrelser beskæftiger sig primært med sedimentet i flokkuleret form. De forskellige flokkuleringsmekanismer og deres gyldighed gennemgås. Til slut gives en beskrivelse af de væsentligste parametres betydning for det suspenderede sediment i forskellige vandige miljøer. Beskrivelsen omhandler såvel flod og sø som hav, men hovedvægten er lagt på processer relateret til det suspenderede sediments optræden i estuarine miljøer. Bogen er bl.a. velegnet som opslagsværk for den, der har interesse i processerne omkring flokkulering af suspenderet materiale. Den vil også kunne gøre nytte som lærebog på videregående kurser.

Karen Edelvang

*N.A.C. Cressie: Statistics for spatial data.* Wiley, New York 1991. XX, 900 s., ill., 25 cm. GBP 71,-.

Australieren Cressie's meget ambitiøse bog dækker emnemæssigt, hvad der bør findes i enhver geografisk værktøjskasse inden for den rumlige statistik. Bogen er delt i tre hovedområder, geostatistik, gitter data, samt punkt processer, hvoraf de to første hovedområder forekommer mest relevante for geografer. For at gøre bogen mere læsevenlig, er afsnittene forsynet med en læsevejledning, så rent teoretiske afsnit er markerede, og afsnit omhandler eksempler er ligeledes markerede. Alligevel kræves et godt kendskab til statistik for at kunne få udbytte af bogen, som ellers vil forekomme fuld af postulater. Notationen vil nok være anderledes, end de fleste er vant til, men er til gengæld gennemført konsekvent. Enkelte afsnit kan læses hver for sig, bl.a. fordi alle symboler indføres omhyggeligt. Afsnittet om billedbehandling, som undertegnede har læst med størst interesse, giver inspiration,

og refererer de vigtigste "klassiske værker" inden for statistisk billedbehandling. Forfatteren har sat sig for at skrive en bog, som samlende beskriver emneområdet rumlig statistik, og det er lykkedes, trods de irritationsmomenter der bl.a. opstår, når der henvises til referencer for forklaring af figurer. Til et grundigere studium inden for emnet, er bogen velegnet, også pga. den omfattende referenceliste. Af bogens små 900 sider udgør referencelisten alene de 70, så der er rig mulighed for "further reading".

Inge Sandholt

*H. C. Bang Bendz: Den kongelige Veterinær- og Landbohøjskoles oprettelse 1856-58 - en dagbog.*

Ivan Katic, Frederiksberg 1993. 207 s., ill., 25 cm. Pris ikke oplyst.

Dr. Ivan Katic, der er kendt for sine veterinærhistoriske bøger og afhandlinger, har beriget vor videnskabshistorie med en rig illustreret bog, hvori Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles oprettelse og udvikling belyses. Bogen gennemgår de mest relevante dele af kildematerialet. Bogens første afsnit indledes med forord af rektor B.Schmidt-Nielsen og overbibliotekar I.Mathiesen, efterfulgt af en artikel: "Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole gennem hundrede år". Denne artikel er første afsnit af en afhandling, som prof. S. Tovborg Jensen i 1958 udarbejdede til Jubilæumsudgaven af Højskolens Årsskrift. Dernæst følger bogens værdifuldeste afsnit - H.C. Bang Bendz: "Min dagbog 1856-58". Bendz var lærer ved Den kgl. Veterinærskole, oprettet 1773 på Christianshavn, som trængte til ombygning og mere plads. Derfor vedtog man i 1856 loven om oprettelse af en Veterinær- og Landbohøjskole, hvortil undervisningen af dyrlæger, landinspektører og landmænd skulle henlægges til afløsning af den undervisning, som hidtil var givet ved Den kgl. Veterinærskole; den undervisning, som af det offentlige blev givet for landinspektører, og de forelæsninger for landmænd, som hidtil var afholdt ved Den polytekniske Lærestanstalt. Til den nye lærestanstalt blev bevilget 172.000 rdl; Bendz blev formand for den sagkyndige kommission, som skulle finde en byggegrund, planlægge byggeriet og have ansvar for dets udførelse. Til byggeplads købtes gården Rolighed på Frederiksberg. Den berømte ar-

kititekt, professor H.G. Bindsbøll, blev ansat som arkitekt, tagsten og mursten bestilt, arbejdet blev sat i gang. Det er dette planlægnings- og byggearbejde og de planer og overvejelser, Bendz herunder tumlede med, bl.a. en botanisk have ved KVL, og de vanskeligheder han mødte, bl.a. forsinkelser og pengeknaphed og beskriver i sin dagbog for de to år, byggeriet varede. Herved bliver dagbogen både interessant og lærerig, problemerne virker stadig aktuelle. Bogens sidste del indeholder en række tillæg, der yderligere belyser de drøftelser, der gik forud for KVL's oprettelse og forholdene i de første årtier af Højskolens virksomhed. Bl.a. er optrykt en artikel af Bendz: "Om oprettelse af et naturvidenskabeligt Universitet", og en anden fra 1855: "Om en Landbohøjskole ved København". Endvidere skal nævnes erindringer fra KVL's tidligste studerende. Bogen er velredigeret og forsynet med mange værdifulde illustrationer og oplysninger. Jeg er vis på, at den vil finde mange interesserede læsere.

Kjeld Rasmussen, KVL

*B. Ericsson & T. Hall: Falun, Sweden.*

Odense University Press, Odense 1992. 43 s., ill & 34 kort. 42 cm. DKK 300,- (subskription DKK 250,-).

Dette byhistoriske atlas over den spændende by Falun er et led i en samnordisk serie, hvor en række udvalgte byer gives en historisk og kartografisk behandling. Fra Danmark omfatter serien atlas over Køge, Randers og Svendborg. Hensigten er at præsentere såvel det typiske som det særegne. Faluns udvikling er intimt forbundet med udvindingen af malm fra Stora Kopparberget, og det er om dette, fremstillingen er koncentreret. Også mere almindelige tendenser i svensk byhistorie præsenteres. Det smukt illustrerede storformat-hæfte ledsages af 34 løse plancher (i omslag) med kopier af gamle kort og med en række nye registreringer af fx socialgeografiske forhold fra det 18. århundrede. Bogen vil interessere lokalt, giver gode eksempler på nordisk byudvikling af mere almen interesse og belyser desuden industrihistoriske emner.

Christian Wichmann Matthiessen

*H. Bathelt: Schlüsseltechnologie-Industrien - Standortverhalten und Einfluss auf den regionalen Strukturwandel in den USA*